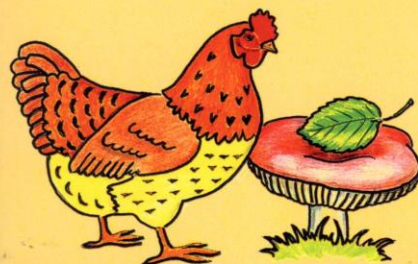

*Ганаруся табою,
Беларусь!*

Анато́ль Зе́каў

Адна сям'я - ад А да Я

А Б В Г Д Е Ё Ж З І Й К Л М Н О П Р С Т У Ў

А
Б
В
Г
Д

Вучаць азбуку ўсе вучні ў школе:
Юля, Каця, Соня, Ліза, Даша,
Глеб, Алесь, Мікіта, Света, Толя,
Стас, Арцём, Максім, Мілана, Маша,
Ганна, Яна, Наста і Валодзя, —
Ды і той, хто тут сябе не знойдзе.

А каб літары вы ведалі —
Напісаў я кнігу гэтую.

Ф
Х
Ц
Ч
Ш
Ы
Ь
Э
Ю
Я
А
Б
В
Г
Д
Е
Ё
Ж
З
І
Й
К
Л
М
Н
О

Б А Я Ю Э Ь Ы Ш Ч

3

Ц Х Ф Ў У Т С Р П

Аа

Альт, альтанка, амяла,
Акуляры, ганак,
Корань, аксаміт, пчала,
Аканіцы, ранак.

Скарб, аздоба, булава,
Арбалет, аловак.

Хто з вас злічыць,
Колькі А
Ёсць у гэтых словах?

Бб

Баскетбол, басейн, будан,
Барс, бабуля, баразна,
Бортнік, брук, бізон, банан,
Бохан, брама, барана.

Баабаб, брусніцы, бой,
Брод, брунет, будова...

Чым падобны між сабой
Гэтыя ўсе словы?

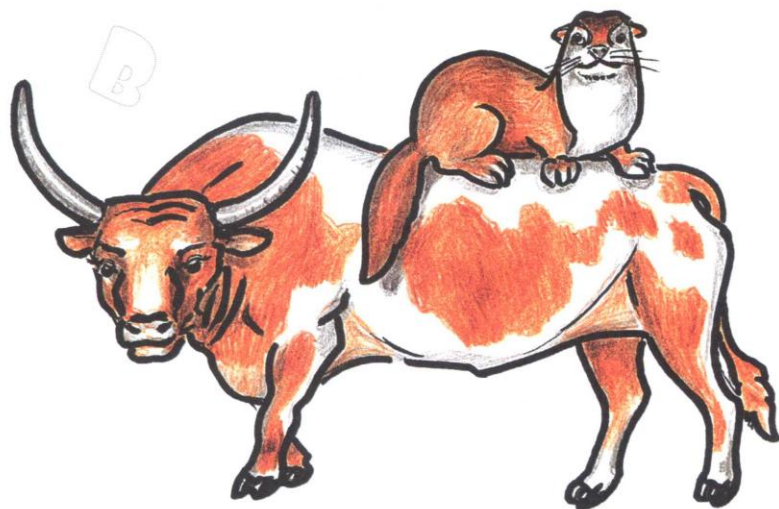

Вв

Вучань, валтузня, выток,
Віртуоз, візит, віток,
Вусы, востраў, вол, вакзал,
Вільчык, веснічки, вакал.

Выган, выдавець, вагон,
Выдра, вышыўка, вазон,
Вежа, веер, відарыс...

Можа, ты дапоўніш спіс?

Гг

Глобус, гумка, галька, грак,
Гліна, герб, гамонка,
Грукат, гушкалка, гамак,
Гавань, граблі, гронка.

Гульні любіш —
Дык гуляй,
Словы следам паўтарай.

Дд

Дабрадзей, дуга, даведка, дрожкі,
Дыктар, дождж, драпежнікі, дзічына,
Дойліды, дэталі, даяркі, дошкі,
Дворнік, дзеяч, далягляд, дзяўчына,
Дыназаўры, дыні, дзяцел, дачкі.

Дзе тут множны лік,
Дзе — адзіночны?

Ее, Ёё

Егер, ёга, мёд, цукерка,
Ёўня, песня, перапёлка,
Елка, клёкат, ёд, талерка,
Кеды, лета, ясень, ёлка.

Певень, ёмка, перапіска,
Ёкат, ёрш, палетак, цеслі...

Словы з Е падкрэслі рыскай,
Словы з Ё — дзвюма падкрэслі.

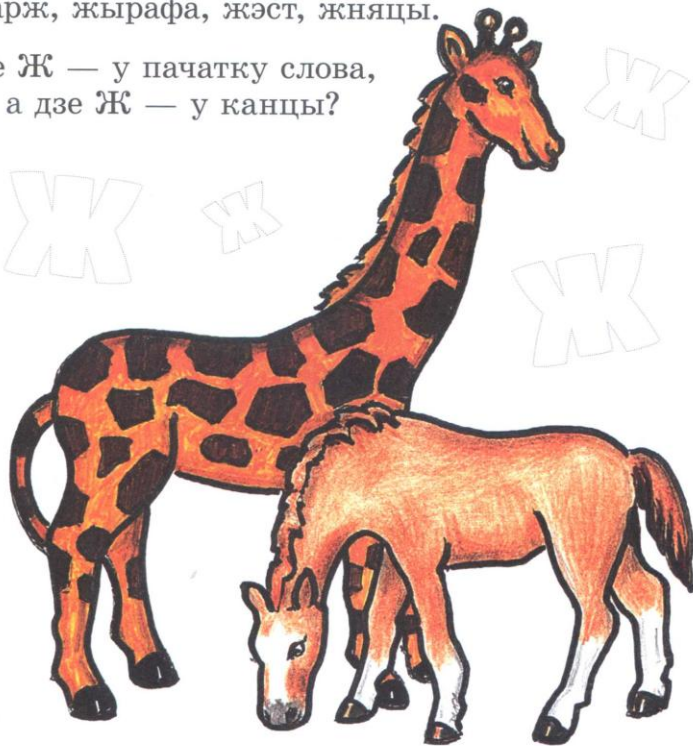

Жж

Жаба, жэрдка, гуж, вітраж,
Жбан, жароўня, жаўтацвет,
Вернісаж, жаўна, віраж,
Жарабя, пейзаж, жакет.

Жэўжык, жмуркі, жэмчуг, жораў,
Шарж, жырафа, жэст, жняцы.

Дзе Ж — у пачатку слова,
Ну а дзе Ж — у канцы?

Зз

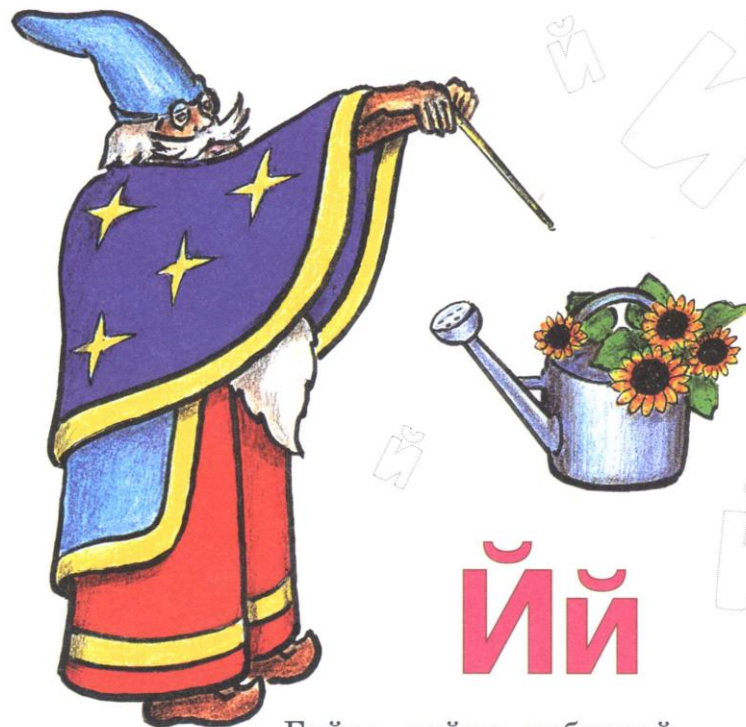
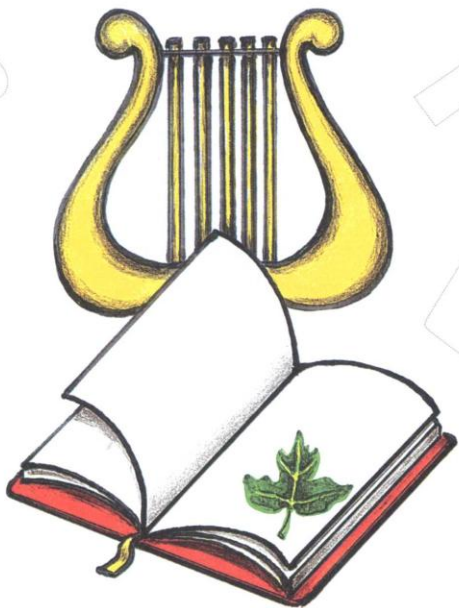
Зборнік, заасад, зямля, загадка,
Забіяка, зграя, завадатар,
Зебра, зух, змагар, закладка,
Завіруха, золак, знак, заўзятар...

Болей слоў на З згадаеш —
Дык «дзясятку» атрымаеш.

Іі

Іскра, інтэрвал і тэніс,
Іпадром, імбрычак, тэзіс,
Ліра, кніга і імшара,
Спіна, кліп, імя, гітара...

А цяпер мне назаві,
Калі ты старанны вучань,
Дзе назоўнікі тут з І,
Ну а дзе І ў вершы — злучнік.

Йй

Байка, пойма, небакрай,
Звычай, майстар, верабей,
Зайздрасць, лейка, рой, трамвай,
Вырай, вулей, чарадзей.

Чайка, гай, герой, гультай,
Бой, жалейка, клей, алей,
Усёзнайка, батэрфляй,
Вейка, геній, майка, глей...

Ты за мною паўтарай
І працягвай спіс далей.

Кк

Кветка, крапіва, кавун,
Кошык, локан, гук, рака,
Кіт, кашуля, апякун,
Кіпа, касманаўт, мука.

Калаўрот, кірмаш, куток,
Канюшына, асака.

Назавеш мне словы, што
Пачынаюцца на К?

Лл

Лоўж, зялёны, белы, глог,
Ластаўка, вясёлы, келля,
Лесавік, ласун, бярог,
Локаць, лепшы, ліпкі, зелле.

Лічба, лайнер, лань, калач,
Лівень, ложка, лад, лазовы.

Ну а ты цяпер пазнач:
Дзе — прыметнік,
Дзе — назоўнік.

Мм

Мроя, марынад, мароз,
Мятлік, міміка, маланка,
Мюзікл, модніца, матрос,
Малпа, морква, мураванка.

Мытня, мулінэ, матыў,
Морс, метро, медуза, мова...

З чарады слоў гэтых ты
Праскланяй любое слова.

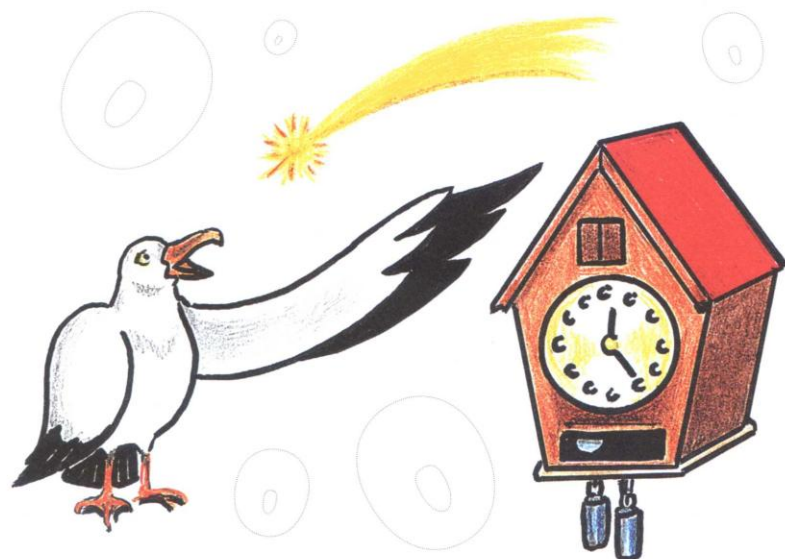
Нн

Невад, намітка, настрой,
Назубок, намер, насенне,
Навіна, набат, напой,
Ніцма, напасткі, натхненне.

Назіркам, наўгад, найперш,
Накіп, нізашто, нізоўе...

Прачытай яшчэ раз верш
І падкрэслі ў ім прыслоўі.

Оо

Офіс, ордэн, молат, крос,
Котка, опера, жэтон,
Знічка, кафля, альбатрос,
Бокс, гадзіннік, трон, балкон.

Конаўка, начоўкі, шво,
Комікс, корак, цмок, гурма.

Назаві ўсе словы з О.
А ў якіх яго няма?

Пп

Падшыванец, плот, палас,
Паратунак, пазіраць, палетак,
Паляваць, падлесак, прас,
Прызба, проса, пасека, падлетак.

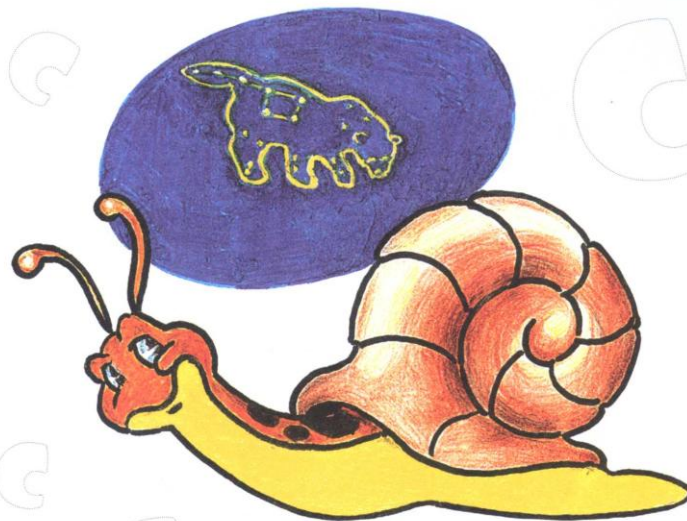
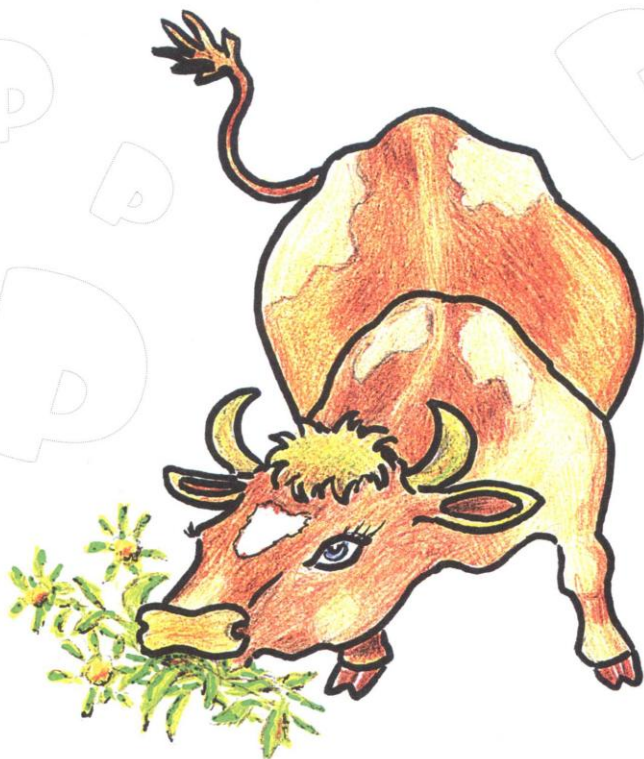
Паляцець, падбіць, парог,
Пахіліцца, пратаптаць, паляна,
Пральня, палячыць, пірог,
Прыструніць, прысяга, плыт, пашана...

Прачытай за словам слова
І падкрэслі дзеясловы.

Рр

Рампа, барада, карова,
Рэшта, чарада, парада...

Корань абазнач у словах,
А затым пазнач канчатак.

Сс

Салавей, слімак, салома,
Сцяг, салют, сядзіба, сон,
Светлячок, сумленне, стома,
Святаяннік, стог, салон.

Сповідзь, сум, сузор'е, соя,
Сені, сіта, свята, сказ.

З гэтых слоў усіх якое
Праскланяеш ты для нас?

Тт

Трэнер, тузаніна, твар,
Трэска, трыста, тэмперамент,
Трыццаць тры, туга, тавар,
Трое, таварыства, талант,
Тупат, тын, тысячагоддзе.

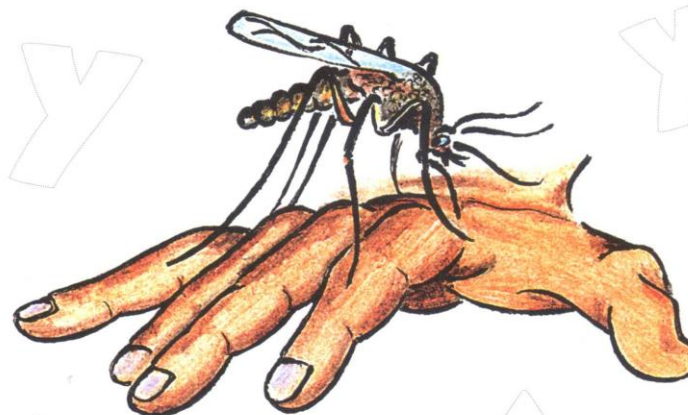
Хто лічэбнікі тут знойдзе?

Уу

Успамін, свавольнік, бук, загар,
Зубр, уюн, мянушка, град,
Пудзель, хлус, укус, камар,
Пульт, рука, аўтобус, сад.

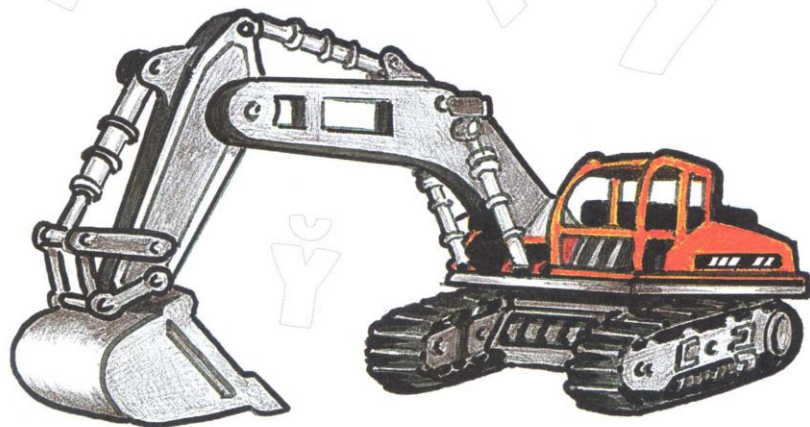
Луг, урочышча, усмешка,
Птушка, буралом, рагу...

Словы тут уперамешку.
А ты выберы, што з У.

Ї У Т С Р П О Н М Л К Й І З Ж Ї Е Д Г В Б А Б В Г Д Е Ї Ж З І Й К Л М Н О П Р С Т У Ї

Ф
Х
Ц
Ч
Ш
Ы
Ь
Э
Ю
Я
А
Б
В
Г
Д
Е
Ё
Ж
З
И
Й
К
Л
М
Н
О

ЇЇ

Крыўда, праўда, роўня, неспадзеў,
Коўш, паўтысячы, паўднёвае.

Растлумач усім, чаму і дзе
Пішам Ї мы нескладовае.

П Р С Т У Ї Ф Х Ц

24

Ч Ш Ы Ь Э Ю Я А Б В Г Д Е Ї Ж З И Й К Л М Н О

ФФ

Ля фантана ходзіць Дана.
За фазанам сочыць Яна.
Фільм глядзяць Адаць і Коля,
А фасолю поле Поля.
У футбол гуляе Стасік.

Дзе тут дзейнік,
Дзе — выказнік?

25

Ц Х Ф Ё У Т С Р П

Ф
Х
Ц
Ч
Ш
Ы
Ь
Э
Ю
Я
А
Б
В
Г
Д
Е
Ё
Ж
З
И
Й
К
Л
М
Н
О

Хх

А ты вымавіць гатовы
Хутка гэтыя вось словы:
Хмара, хованка, хвіліна,
Хараство, хмызняк, хваіна.

Харч, хлюпота, хрэснік, храм,
Хата, хваля, хцівец, хустка?

А цяпер ці скажаш сам,
Як гучаць яны па-руску?

Цц

Прыцягнуў цвыркун цабарак,
А ў цабарку — пяць цукерак.
Пяць цукерак, што ў цабарку,
Ён, цвыркун, раздаў цяцерам.

Цэбар свой цвыркун з гары
Коціць і не ведае,
Ці хто зможа паўтарыць
Хуткамоўку гэтую.

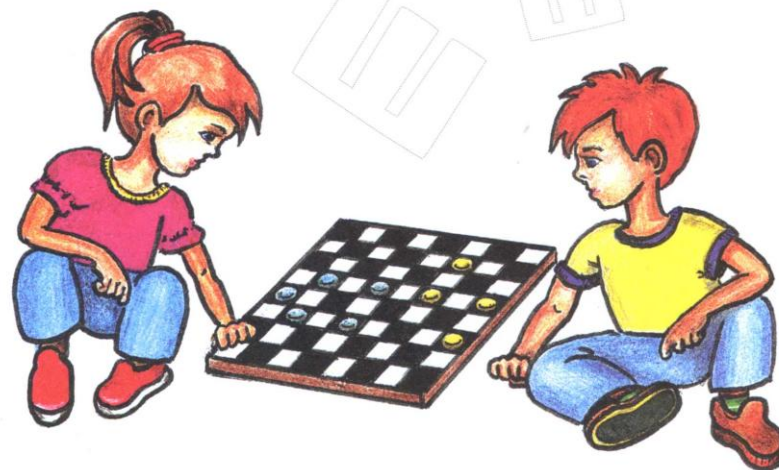

ЧЧ

Чарада, чарот, чарпак,
Чапля, чахарда, чытанка,
Чарнавік, чапец, чужак,
Частакол, чытач, чаканка.

Чыж, чачотка, чалавек,
Чуб, чабор, чыгунка, чутка,
Чмель, чарніла, чабурэк...

Словы ўсе прамовіш хутка?

ШШ

Шашкі, шпора, шпага, шына,
Шыба, шахматы, шпагат,
Шпак, шпіталь, шнурок, шыпшына,
Шпацыр, шакалад, шпінат.

Шапка, шалупіна, шэршань,
Шабля, шэпт, шалаш, шаша.

Колькі слоў у гэтым вершы,
Пачынаюцца на Ш?

Ыы

Шыбы, тыдзень, шыла, бровы, валуны,
Тынк, тыгрыца, дымаход, ляшчына,
Сыраежка, курыца, чыжы, сланы,
Прыз, сюрпрыз, кусты, дубы, ажына.

А цяпер няхай мне скажа кожны,
Дзе лік адзіночны, а дзе — множны.

Вь

Ростань, былънік, лялька, лось,
Быль, разьбяр, алень, ласось,
Кашаль, шпілька, камізэлька,
Рэдзька, карамель, апенька.

Омуль, бэлька, пэндзаль, конь,
Чмель, карась, канькі, агонь,
Студзень, гаць, пальчатка, кужаль...

Для чаго знак мяккі служыць?

Ээ

Этажэрка, эталон, эстэт,
Грэчка, эскалатар, этыкет,
Клякса, святлафор, арэх,
Кніганоша, рэпа, брэх,
Шайба, бэз, паэт, пюрэ...

Назаві ўсе словы з Э.

Юю

Юнга, юбілей, саюз,
Капляюш, юнак, каюта,
Дзюба, полюс, клюшка, шлюз,
Юшка, ювелір, камп'ютар.

Калі словы з Ю запомніш,
Можа гэты спіс дапоўніш?

Ї У Т С Р П О Н М Л К Й І З Ж Ї Е Д Г В Б А

Ф
Х
Ц
Ч
Ш
Ы
Ь
Э
Ю
Я
А
Б
В
Г
Д
Е
Ё
Ж
З
І
Й
К
Л
М
Н
О

Яя

Азбуку вясёлую сваю
Я пісаў-карпеў ад А да Ю.
А цяпер, чытач, чарга твая:
Словы прыгадай на Я.

П Р С Т У Ї Ф Х Ц

34

Ч Ш Ы Ь Э Ю Я А Б